

Nordisk riksarkivarmøte 26.-27.08.2019

Til stede: Karin Åström Iko, Anna Karin Hermodsson, Jussi Nuorteva, Päivi Happonen, Hrefna Róbertsdóttir, Njörður Sigurðsson, Anne-Sofie Jensen, Ole Magnus Mølbak Andersen Kirsten Villadsen Kristmar, Karl Hansen, Inga Bolstad, Espen Sjøvoll, Tom Oddby og Ole Gausdal.

Sted: Riksarkivet, Stockholm. Peter Sivervall deltok under sak nr. 3, Maria Larsson Östergren under sak nr. 4 og Magnus Geber under sak 5.c.

Møteleder: Karin Åström Iko.

Referent: Ole Gausdal.

Sak 1.a Välkommen och godkännande av dagordningen

Karin gikk gjennom program og dagsorden for møtet. Hun foreslo å videreføre tradisjonen med "at tala nordiska". Deltagarna från Finland och Island kan gärna tala engelska.

Sak 1.a Presentation av Svenska Riksarkivet och det svenska arkivlandskapet

Karin presenterte det svenske arkivlandskapet og det svenske Riksarkivet. Se PowerPoint-presentasjoner.

Sak 2.a Kort lägesrapport (aktuella frågor)

Riksarkivene presenterte korte statusrapporter. Se PowerPoint-presentasjoner.

Sak 2.b Ny strategi Danmark

Anne-Sofie presenterte den nye strategien for Rigsarkivet. Se PowerPoint-presentasjon.

Sak 3 Orientering och diskussion om arkivutredningar

Karin orienterte om *den svenske arkivutredningen*. Espen presenterte *den norske arkivutredningen*. Karl presenterte status på revisjonen av *den danske arkivloven*.

Sak 4 Nordisk Arkivportal och Nordisk Arkivnyt

Se dokumenter fremlagt i møtet.

Maria Larsson Östergren la frem redaksjonens forslag til framtidig løsning for Nordisk Arkivnyt og Nordisk Arkivportal. Redaksjonen konstaterer at dagens løsning for tidsskrift og portal ikke er vellykket, og bør endres snarest mulig. Redaksjonens forslag er:

1) Utgivning av en moderniserad gemensam tryckt tidskrift med två nummer per år som också finns digitalt med ny grafisk form, artiklar med aktualitet, debatt och fördjupat innehåll.

- Ny grafisk profil av Nordisk Arkivnyt tas fram.
- Delar av innehålllet som idag finns i tidningen flyttas över till Portalen. Eksempelvis; informasjon om personal, informasjon/anmålningar av tidningar/böcker, statistikk (som redan opphørde 2017 i pappersform), konferensrapporter og referat

2) Nordisk Arkivportal ses över vad gäller både struktur och grafiskt utseende för att bättre svara mot behovet av att publicera aktuell information.

- Ny struktur arbetas fram på Nordisk Arkivportal.

- Ny grafisk form av Nordisk Arkivportal. En profil med mulighet att arbeita mer med bilder, film, lyd og med st rre variasjon  n nu.
- F rtydliga hur lesere kan bidra med tekst p  sidan.
- Se  ver den applikasjon som anvendes f r  t publicera tidskriften med idag s tten fungerer b ttre.
- Filla en teknisk l sning f r Portalen s tten  ldre  rg nger kan publiceras med godtagbar teknisk kvalitet
- En ekonomisk budjet f r hovedredakt ren f r  t kunne utvikle hemsiden.

3) Vurdere   samle redaksjonen for Nordisk Arkivnyt og Arkivportalen samt det tekniske ansvaret for portalen med sikte p    finne en smidig og effektiv modell.

-  t hovedredakt ren f r Nordisk Arkivnyt og Nordisk Arkivportal blir en og samme person f r  t kunne organisere arbeidet effektivere og g re rollene tydeligere ikke minst vad gjelder arbeidet med Portalen.
- Fortsett turordning som tidligere, vilket inneb r  t Norge tar  ver ansvaret f r produksjonen under  ren 2020-2024. Alternativt kortes intervallet till tre  r om hovedredakt rskapet f r tidskrift og portal legges p  en og samme person.
- Fler f r mulighet  t kunne publicere p  hemsiden. Idag g res dette teknisk bare av hovedredakt ren og webmaster.
- Just nu erst ttes Danmark f r  t sk te driften. Utgivarr det b r  verv ge om  ven driften ska g  p  turn  mellom l ndene f r  t forenkla kommunikasjonen og f rtydliga ansvaret.
- Utgivarr det b r  verv ge  t hovedredakt ren f r en tydelig del av sin arbeidstid avsatt f r arbeidet og om det  r l mplig det ansvarige landet, f r erstatning ekonomisk f r arbeidet enligt tidligere ekonomisk modell.
- Modell sedan tidligere  r; Utgivarland 2/24 (dvs Sverige  ren 2015-2019), Sverige 7/24, Danmark 5/24, Norge 5/24, Finland 5/24, Island 2/24.
- Redaksjonen b r fortsatt ha minst ett fysisk m te per  r.

4) Legge til rette for   utvide m lgruppen b de for Nordisk Arkivnyt og Nordisk arkivportal

- Erbj de skribenter og lesere tekster p  engelska fr n framf rallt Island og Finland.
- Sammanfattning av alle artikler p  engelska.
- Bredda m lgruppen till  t omfatte hele den nordiske arkivsektoren f r  kad aktualitet.
-  verv ge kommunikasjon via sociale medier om aktivitetene p  Portalen  ker.
- Nyheter fr n Portalen b r kunne b ddas in som feed p  respektive Intran t.

Synspunkter fra diskusjonen i m tet:

- Det er viktig   v re tydelige p  formålet med tidskriften og portalen. Hva er det vi vil bruke de til? Det er vanskelig   ta stilling til forslaget f r vi har diskutert hva vi vil oppn . Gj r vi dette fordi vi alltid har gjort det? Kanskje vi trenger en grunnleggende diskusjon. Vi har alle ressursutfordringer. (Danmark)
- Sikter man seg inn mot interne eller eksterne lesere? For lesere i de nordiske nasjonalarkivene kan portalen v re l sningen. Men for et bredere nedslag vil en trykksak v re en bedre l sning. (Danmark)
- Det er opplagt  t noe m  gj res. Portalen er i praksis uten innhold og tidskriften blir ikke lest av mange nok. (Danmark)
- Forslag om   legge alt innhold inn i portalen. (Danmark)

- Formen på ICAs nyhetsbrev med overskrifter med lenker til tekst på kan være en modell. (Danmark)
- Forslag om at portalen kan avløse de trykte publikasjonene etter de nordiske arkivdage, og være stedet der man kan finne presentasjoner og annen dokumentasjon fra de nordiske arkivdage. (Finland)
- Ikke lett å bla i et digitalt tidsskrift. Det er få som går på nettet og begynner å lese tidsskrift. Det er et spørsmål å ta på alvor, og vurdere å publisere på papir. Spørsmål om å velge en årbok og supplert med noe på nettet. (Finland)
- Språk er en utfordring for finske lesere og bidragsytere. Publisering på engelsk vil være lettere. Om man velger engelsk vil det også gi bedre muligheter for å utvide det nordiske samarbeidet mot Baltikum, særlig Estland, samt Skottland. (Finland)
- Tilhenger av en digital portal med nyheter, og å kutte papirtidsskriftet. Støtter forslaget om publisering på engelsk om vi ønsker bredere samarbeid. Støtter forslaget om å se utover Norden. (Norge)
- Spørsmål om det er gjort brukerundersøkelser. Hvordan leses tidsskriftet? Har vi et produkt som er interessant for leserne? (Norge). Støtte til å gjennomføre en brukerundersøkelse (Finland). Kommentar: Redaksjonen diskuterte dette for to-tre år siden, men det har ikke blitt fulgt opp.
- Forslag om feed motsatt vei, fra eget intranett til øvrige intranett i nordiske riksarkiv. (Norge)
- Det er viktig å avklare hvem som skal være målgruppen. (Sverige)
- Forslag om å se tidsskrift og portal i sammenheng med annen kommunikasjon før man gjør sine veivalg. Man må ta stilling til hvordan vi vil prioritere mellom de ulike kanalene og hvordan samarbeidet skal se ut. Hvordan passer det inn i floraen av andre nettressurser? (Sverige)
- Hva har vi råd til å gjøre? Og hva får vi best effekt av? Hva er godt nok? (Sverige)
- Mange sier at det ikke er ofte de er inne på portalen. Det er også et moment. (Sverige)

Riksarkivarene takket Maria og redaksjonsrådet for et godt forslag der de har behandlet mange viktige momenter.

Beslutning:

- *De nordiske riksarkivarene avstemmer med sine kommunikasjonsdirektører videre satsning på Nordisk Arkivnyt og Nordisk arkivportal. Synspunktene sendes til Ole innen 1.11.2019.*
- *Arkivverket undersøker hva det vil koste å utvikle en engelsk inngang til Nordisk Arkivportal slik at det er klart til møtet rundt 15.11.2019.*
- *Riksarkivarene behandler saken (i et Skype-møte) rundt 15.11.2019 med sikte på at konklusjonen skal være klar før 1.1.2020 da redaksjonsansvaret går over til Norge.*
- *Eldre utgaver av Nordisk Arkivnyt skannes av Riksarkivet Fränsta og publiseres i pdf-format i Nordisk Arkivportal.*

Sak 5 Vårt nordiska samarbete och dess utformning

5.a Ramma för samarbetet

Se innspill fra Jussi, vedlagt dagsorden.

I møtet ble de nordiske samarbeidsaktivitetene gjennomgått og diskutert.

Nordisk riksarkivarmøte

- Formål: Informasjonsutveksling, oppfølging av nordiske samarbeidsaktiviteter.
- Frekvens: To ganger i året.

Momenter fra diskusjonen:

- Antall møter avgjøres ut fra saker å behandle.
- Ett årlig møte der vicedirektørene deltar.
- Bruke EAG- og EBNA-møtene til å følge opp det nordiske samarbeidet mellom nordiske riksarkivarmøter.
- Arrangørrekkefølge: Norge, Danmark, Island, Finland og Sverige.
- Styringsgruppe for viktig prosjekter / samarbeid eies av riksarkivarene.
- Fokus på strategiske spørsmål. Utvikling av strategi for nordisk samarbeid.
- Felles nordiske prosjekter er viktige for å utnytte ressursene på tvers.
- Benchmarking.
- Kompetanseutvikling, inspirere hverandre.
- Koordinere oppfølging av spørsmål og deltakelse i EAG, EBNA og ICA.
- Holde hverandre oppdatert: utviklingen i hvert enkelt land.
- Forslag fra Finland om engelsk språk og om å invitere Estland og Skotland. Invitere til nordiske roundtable?

Konklusjon:

- Ser på mulighet for å trekke med Estland og Skotland. Starte med opplegg i ICA 2020 i Abu Dhabi.
- Neste møte 2020 i Norge. Saker til dagsorden: ICA 2020 i Abu Dhabi, mulig nordisk round table. Kompetanseutvikling, se sak 5.b.

Nordiske arkivdager

- Formål: Faglig informasjonsdeling og treffpunkt for medarbeidere i de nordiske riksarkivene og arkivsektorene.
- Frekvens: Hvert 3. år (neste er 2021 i Stockholm).

Momenter fra diskusjonen:

- Mer spesifikke tema.
- Presentasjon av arbeidet i ekspertseminarene.
- Gjerne workshops og seminarer.
- Lederne fra Grønland og Færøyene inviteres til middagen.

Konklusjon: Se sak 7.

Nordiske ekspertseminar

- Formål: Faglig informasjonsdeling og treffpunkt for medarbeidere i de nordiske riksarkivene.
- Frekvens: Ca. to hvert år.

Momenter fra diskusjonen:

- Riksarkivarene fastsetter året før tema for to ekspertseminar.
- Nordisk arkivakademi avvikles.
- Faste nettverk som fortsetter: NorDig (vurdere rammen, for sjelden med hvert 3. år? Hvis det fortsetter hvert tredje år kan det integreres med Nordiske Arkivdager?), heraldikk, fysisk sikkerhet, GDPR?
- Mer operasjonelle seminar.

- Godt planlagte opplegg med dagsorden og presentasjoner.
- Benchmarking.
- Eksterne keynotes.
- Seminarene bør resultere i et produkt som presenteres på Nordiske arkivdager.
- Peke ut en strategisk retning.

Forslag til tema:

- Fysisk sikring
- Digital sikring
- Persondatasikkerhet (GDPR)
- Digitalisering
- Digital omstilling
- Brukermedvirkning (Crowdsourcing)
- Kataloger, søk og brukertjenester
- eArchiving Building Block (E-Ark)d: hvordan skal vi forholde oss til det?

Konklusjon:

- Stort sett enighet om momentene som har vært fremmet.
- NorDig: Se sak 5.c.

Nordisk arkivportal

- Formål: Faglig informasjon til medarbeidere i de nordiske riksarkivene.
- Frekvens: Løpende.

Momenter fra diskusjonen:

- Innhold: Praktisk informasjon, referat, rapporter, informasjon og kalender over møter.

Konklusjon: Se sak 4.

Nordisk Arkivnyt

- Formål: Faglig informasjon til medarbeidere i de nordiske riksarkivene.
- Frekvens: Fire utgaver årlig.

Momenter fra diskusjonen:

- Avis eller digitale artikler på portalen?
- Hvem er redaksjon?
- Hvordan henger det sammen med øvrig kommunikasjon?

Konklusjon: Se sak 4.

Beslutning: Se konklusjonene for hvert tema overfor.

5.b Prioritering av samarbeidsområdet

Se liste over saker som ikke er fulgt opp etter møte 11.01.2018 og 10.12.2018, vedlagt dagsorden.

Oppfølging av gjenstående tema

- Arkade og arkivbeskrivelse (sak 9 – 10.12.2018): Det må komme et forslag fra Norge ellers utgår saken.
- Archiving by design (sak 10 – 10.12.2018): De nordiske landene kan melde sin interesse innenfor rammen av EAG og DLM-forum. Tema følges ikke opp med eget nordisk løp.
- Høsting av sosiale medier (sak 11 – 10.12.2018): Det har ikke kommet noen respons og saken utgår.

- FamilySearch (sak 5b – 11.1.2018): De svenske avtalene med FamilySearch deles med nordiske kolleger. Ole sender dem ut. Anders Nordström i SVAR kan kontaktes om det er noen spørsmål. Øvrige nordiske land oppfordres til å dele sine avtaler. Hvis det ikke kommer andre forslag utgår saken.
- Kompetanseutvikling (sak 6 – 11.1.2018) blir tema i neste møte. *Inga ber om innspill fra de som har foredrag å bidra med.* Det var en kort informasjonsutveksling om temaet. I Sverige arbeider de med å kartlegge medarbeidernes kompetanse. I Danmark satser de på kompetanseutvikling for å implementere den nye strategien. De er interessert i andres erfaringer med rekruttering versus utvikling av kompetanse inhouse. I Sverige må de prioritere hvilken kompetanse de må unnvære når de skal bli færre. De kjøper universitetskurs for å bygge kompetanse til ansatte som trenger ny kompetanse (eks. sekretess). Inga ber om forslag fra de som har foredrag å bidra med.

5.c. Nordisk ekspertseminar / arkivakademi

NorDig 2020

Se utsendt Beslutningsoplæg og Powerpoint.

Magnus Geber presenterte det utsendte forslaget om å arrangere NorDig i Finland i 2020. Medarbeidere i de nordiske Riksarkivene som arbeider med digitale arkiver har siden 1986 hatt seminar hvert tredje år for å utveksle informasjon, dele erfaringer og bygge nettverk. Rammen har vært nordiske ekspertseminar. Opplegget har blitt utvidet de siste årene og omfatter nå både plenums- og parallellsesjoner. Samarbeidet har resultert i at det er gjennomført felles prosjekter (Team 1993-1995) og samarbeid i EU-prosjekter). Det er også samarbeidet om produkter som brukes i flere land (Arkade, Ess-Ark og ADDML).

Momenter fra diskusjonen:

- Det digitale feltet har i dag mye bredere ramme enn digital bevaring.
- Forslag om at de enten bør være hyppigere ekspertseminar for å være aktuelt eller arrangeres som en del av nordisk arkivdage.

Beslutning: NorDig arrangeres i Finland første halvår 2020 som et nordisk ekspertseminar for medarbeidere i de nordiske riksarkivene som arbeider med digitalt (skapt) arkivmateriale. Antall deltakere fra hvert land er 10. Materiale fra seminaret tilgjengeliggjøres på Nordisk Arkivportal. Spørsmålet om frekvens og rammer tas opp med de ansvarlige for NorDig.

Sak 6 Nordisk arkivstatistikk

Nordisk Arkivnyt har frem til 2016 presentert en arkivstatistikk for de nordiske riksarkivene. Da ble det satt ned en gruppe og man ble enige om et revidert skjema. Innsamlingen av statistikken stoppet opp fordi det var det ikke kom inn svar fra alle land. Forklaringen er at medarbeiderne som hadde ansvar for statistikken har sluttet i Finland og Island.

Momenter fra diskusjonen:

- Hvordan skal statistikken brukes? Hva er formålet?
- Viktig med nøkkeltall fra de nordiske riksarkivene som viser utviklingen.
- Utfordrende å bli enige om hvordan man skal telle.
- Omfanget kan kanskje være litt mindre omfattende.

- Statistikken kan publiseres i den nordiske arkivportalen.
- Det er ikke helt enkelt å få sammenlignbar statistikk fordi det varierer hva man teller. Eksempelvis teller de i Finland dokumenter som har vært åpnet, per måned etter rammer lagt av ministeriet. Det stemmer ikke overens med opplegget i den nordiske statistikken.

Beslutning: Riksarkivarene vurderer hvilke tall som er interessante å ha med i en nordisk arkivstatistikk. På bakgrunn av innspillene kan man komme frem til en fellesnevner. Riksarkivarene gir tilbakemelding innen 1.11. til Ole.

Sak 7 Nordiska Arkivdagar 2021

Karin innledet om planene. Konferansen blir arrangert 13.-15.9.2021 i Stockholm. De planlegger med sikte på at det kommer 4-500 deltakere. Det svenske riksarkivet vil lage en kommunikasjonsplan for arrangementet.

Planen er å ha noen sterke plenumsforedrag («lysende stjerner»), som kan inspirere og irritere. Foredragsholderne kan gjerne komme fra andre sektorer og trenger ikke være fra Norden. I parallellsesjonene bør det heller være workshops i stedet for mange foredrag.

Det skal nedsettes en programkomité med deltakere fra de nordiske landene. Sverige har utpekt Andrea Gränsjö (andrea.gransjo@riksarkivet.se) til programansvarlig. Maria Larsen Östergren skal også delta i komitéen. Planleggingen kommer til å starte neste år, og det vil da bli innkalt til møter i komitéen. Arbeidet i komitéen vil foregå digitalt så langt det er mulig.

Momenter fra diskusjonen:

- Call for papers må forankres hos riksarkivarene. Prosessen må stimulere til forslag som støtter opp under strategi og satsning.
- Digitale tema. Eksempler: tekstgjenkjenning, Linked Lives. Nye måter å bruke arkiver og data. Digital formidling: Hvordan dele data, bruke samlingene, få andre til å bygge tjenester, skape verdi av dataene.
- Tema med fokus fremover. Eksempler: Hvordan sikrer vi dokumentasjon av samfunnet? Hvordan løser vi samfunnsoppdraget? utfordringer, kompetanse, ruste oss for det digitale.
- Lovgivning.
- Programkomitéen kan også se på innspillene som kom til arrangementet på Island, men tiden har gjerne gått fra dem.

Beslutning: Riksarkivarene er styringsgruppe for programkomitéen. Hvert land oppnevner deltakere til programkomitéen og gir beskjed til Andrea Gränsjö innen 1.12.

Sak 8 Vad händer i ICA?

Karin tok opp spørsmålet om man fra nordisk side bør være mer aktive innen ICA. Fra svensk side prioriterer man EBNA og EAG.

Inga informerte om at hun sitter i FAN steering committee, og deltar i arbeidet med å revitalisere FAN.

Det var en diskusjon om et nordisk fremstøt i kongressen i Abu Dhabi i 2020. Det var stemning for at de nordiske riksarkivarene bør vurdere et paper om nordisk samarbeid. Det har vært praksis tidligere med nordisk seminar. Og det fungerte fint under kongressen i Sør-Korea med nordiske innlegg om utfordringer, samarbeid og resultater. Jussi foreslo at vi denne gangen også inviterer Estland og Skottland.

Beslutning: Riksarkivarene ønsker å følge opp muligheten for et nordisk opplegg (seminar) i Abu Dhabi i 2020. Saken behandles i det neste nordiske riksarkivarmøte.

Sak 9 Summering och avslutning

Karin informerte om Arkivveckan 12.-14. mai 2020 i Uppsala, www.arkivveckan.se.

Inga informerte om Norsk arkivmøte 8.-9. april 2019, www.arkivmote.no som samlet 630 deltakere, og to statsråder hilste konferansen. Tema var betydningen av data og dokumentasjon.

Inga kommenterte også at det var fint at det var brukt god tid på informasjon fra de øvrige nordiske landene, og at Sverige (som arrangør) gikk litt ekstra i dybden.

Neste nordiske riksarkivarmøte blir i Oslo i august 2020.